

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА АУДИТУ ОПЕРАЦІЙ НА ТРАНСПОРТНИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ

Костенко М.В.

Науковий керівник - ст. викл. каф. «Обліку, аналізу та аудиту»

Варчук О.А.

Транспорт – одна із найважливіших галузей економіки, що має задовольняти потреби населення й суспільного виробництва у перевезеннях.

Автомобільний транспорт є складовою транспортної галузі.

Перевезення вантажів на малі відстані автотранспортом має низку суттєвих переваг над іншими видами транспорту: виключення деяких навантажувально-розвантажувальних робіт під час доставки вантажів зі складу постачальника на склад покупця; автомобільний транспорт маневрений, швидкісний, забезпечує збереження вантажу [1].

Правові та організаційні засади транспортно-експедиторської діяльності в Україні регулюються Цивільним кодексом України, Господарським кодексом України, законами України "Про транспортно-експедиторську діяльність", "Про транспорт", "Про зовнішньоекономічну діяльність", "Про транзит вантажів"

Перевезення вантажів супроводжується товаротранспортними документами, складеними мовою міжнародного спілкування залежно від обраного виду транспорту або державною мовою, якщо вантажі перевозяться в Україні. Такими документами можуть бути:

- авіаційна вантажна накладна (Air Waybill);
- міжнародна автомобільна накладна (CMR);
- накладна СМГС (накладна УМВС);
- коносамент (Bill of Lading);
- накладна ЦІМ (CIM);
- вантажна відомість (Cargo Manifest);

Транспортно-експедиційне обслуговування вантажів здійснюється суб'єктами підприємницької діяльності – експедиторами, які діють за дорученням вантажовідправників і вантажоодержувачів. Експедитори виконують свої функції без будь-якого втручання в господарську діяльність транспортних підприємств. Експедитори надають клієнтам послуги відповідно до вимог законодавства України та держав, територією яких транспортуються вантажі, згідно з переліком послуг, визначеним у правилах здійснення транспортно-

експедиторської діяльності, а також інші послуги, визначені за домовленістю сторін у договорі транспортного експедирування.

Облік доходів і витрат по наданню послуг на транспортних організаціях. Порядок відображення витрат у бухгалтерському обліку регламентується П(С)БО 16 «Витрати» [3]. Можна виділити такі основні групи витрат підприємства автотранспорту:

- витрати на придбання паливно-мастильних матеріалів (ПММ);
- амортизаційні відрахування;
- витрати на ремонт і технічне обслуговування рухомого складу;
- заробітна плата водіїв;
- сплата податків і зборів.

Згідно з Планом рахунків для узагальнення інформації про доходи від різних видів діяльності використовують рахунки класу 7 «Доходи і результати діяльності».

Важним є правильний порядок визнання доходу. Під визнанням доходу розуміється можливість відображення, власне, доходів у бухгалтерському обліку і фінансовій звітності. Дохід, пов'язаний з надаванням послуг визнається разом з датою складання акта чи іншого документа, оформленого згідно з вимогами чинного законодавства, що підтверджує надавання послуг (ст.137 п.1 ПКУ).

Результат операції з надання послуг може бути достовірно оцінено за наявності всіх наведених нижче умов:

- можливість достовірної оцінки доходу;
- імовірність економічних вигод від надання послуг;
- можливість достовірної оцінки ступеня завершеності надання послуг на дату балансу;
- можливість достовірної оцінки витрат, здійснених для надання послуг і необхідних для їх завершення (п. 10 П(С)БО 15 «Дохід») [2].

На сьогодні одним з важливих і суперечливих питань діяльності українських підприємств є організація внутрішнього аудиту розрахунків з замовниками та постачальниками. Аудит операцій з контрагентами проводять за допомогою фактичного та документального контролю.

Аудит операцій з замовниками та постачальниками може включати наступні кроки:

- перевірка реальності заборгованості наявної на кінець місяця;
- перевірка правильності і відображення витрат та доходів згідно Податкового кодексу України;

– вживання відповідних заходів щодо доведення до відома керівництва ситуацій стосовно осіб, які винні в порушенні встановлених принципів обліку. Перевіримо правильність підрахунків по дебету і кредиту облікового регістру за відповідними видами розрахунків і виведення залишку на перше число наступного місяця. Підсумки оборотів та виведені залишки розрахунків звіriamo з підсумками регістрів аналітичного і синтетичного обліку.

Провіряємо чи дійсно було проведено погашення заборгованості, чи вона занижена. Для цього звіряємо дані аналітичного обліку з первинними документами.

Література

1.Свідерський Є.І. Бухгалтерський облік у галузях економіки.: Навчальний посібник.-К.:КНЕУ, 2004.- 233с.

2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від від 29 листопада 1999 р .

3.Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 31. 12. 1999 р .